

Ohjelman toteutus ja päätuotokset

30.1.2025 Pikku-Finlandia

Katja Outinen, rakennusneuvos,
ympäristöministeriö

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ohjelman tausta ja tavoitteet

Tausta

- Päättös valmistelusta 6/2017 pääministeri Juha Sipilän pyöreän pöydän keskustelujen jälkeen
- Valtioneuvosto antoi 5/2018 periaatepäätöksen Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelmasta ”Kohti kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä ja käyttäjien huomioon ottamista julkisissa rakennuksissa”
 - Johtoryhmä ja pääsihteeristö asetettiin 6/2018 ja ohjelma sijoitettiin valtioneuvoston kansliaan

Tavoitteet

- Ohjelma linjaa toimintatapojen muutosprosessin julkisten rakennusten sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi
- Kiinteistönpitoon vakiinnutetaan menettelytapa, jossa rakennusten kunto, tarkoitukseensa sopivuus ja käyttäjien kokemukset tarkistetaan säännönmukaisesti ja ongelmiin puututaan ripeästi
- Julkiset tilat ovat terveelliset ja turvalliset käyttää
- Parannetaan sisäilmasta oireita saavien hoitoa ja kuntoutusta

Toimenpidealueet ja osallistuvat ministeriöt

- Ohjelman toimenpidealueet
 1. Kohti kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä ja käyttäjien huomioon ottamista julkisissa rakennuksissa -> Terveet tilat –toimintamalli
 2. Vuorovaikutus ja viestintä
 3. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen (Kansallinen sisäilma ja terveys –ohjelma/THL)
 4. Rakentamiseen, kiinteistöjen käyttöön ja ylläpitoon liittyvien prosessien vahvistaminen
 5. Terveen rakentamisen hankinta- ja omistuspalvelujen vahvistaminen
 6. Osaamisen arviointi ja tarvittavat päivitykset
 7. Ohjelman toteutumisen ja vaikuttavuuden seuranta
- Ministeriöt tekivät tiivistä yhteistyötä mm. Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Myös Opetushallitus ja Museovirasto ovat toteuttaneet Terveet tilat -hankkeita.

Tietoja ja lukuja 2017/2018 - 2024

Hallinto

- VNK koordinoi 2018–2023, YM 2024; mukana toteuttamassa OKM ja STM sekä Kansallinen sisäilma ja terveys -ohjelma (THL)
- Määrärahaa yht. 6,86 milj. €
- Johtoryhmän kokouksia 10 kpl, sihteeristön kokouksia 97 kpl

Viestintä

- tilatjaterveys.fi-verkkosivut, YouTube, X, Facebook ja Teams-kanava (kuntaverkostolle)
- 250 uutista ja 53 uutiskirjettä
- Vinkit kunnista -juttuja 10 kpl, Vinkit kentältä -juttuja 8 kpl
- Kuntien Terveet tilat -verkoston tapaamisia 18 kpl – lisää tulossa

Tuotokset

- Ohjelmaa toteutettu 7 eri toimenpidealueella
- VNK, OKM ja YM ovat tuottaneet yht. 31 opasta tai selvitystä – lisää tulossa
- Kansallinen sisäilma ja terveys -ohjelma on tehnyt yhteensä yli 70 artikkelia, selvitystä tai katsausta, koulutuskokonaisuutta, suositusta, blogia, jne.

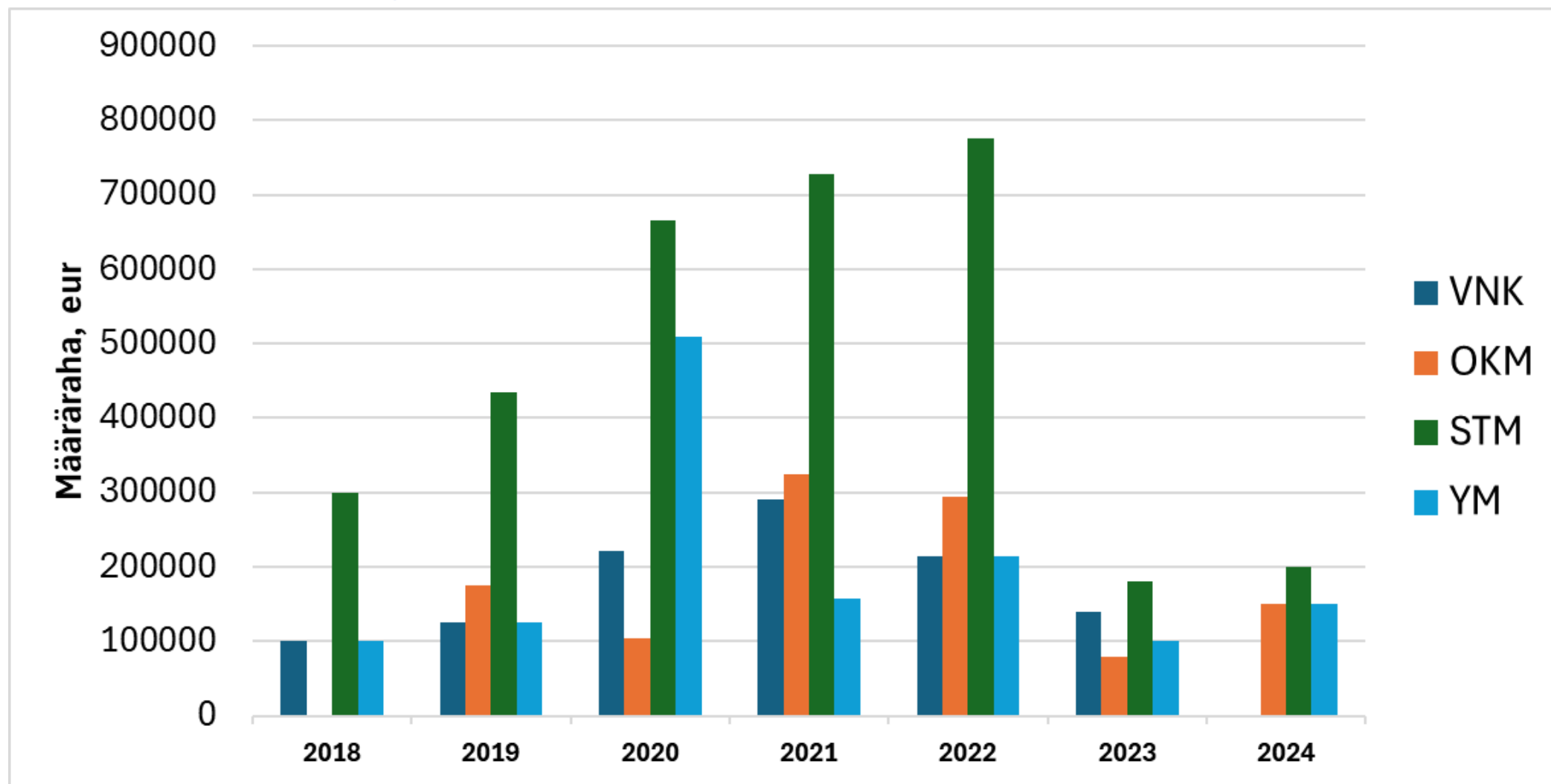
TERVEET
TILAT 2028

Määrärahan käyttö ministeriöittäin

- Ohjelmalle on myönnetty v. 2018–2024 kaikkiaan 6,86 milj. euroa
 - Määrärahaa voidaan käyttää 2–3 v. aikana -> mahdollistaa hankkeiden viimeistelyn vuoden 2025 aikana
- Määräraha jaettiin johtoryhmän päätöksellä eri ministeriöille hankesuunnitelmiin pohjautuen

Määräraha milj. €	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
VNK	0,10	0,13	0,22	0,29	0,22	0,14	-	1,09
OKM	-	0,18	0,10	0,32	0,29	0,08	0,15	1,13
STM	0,30	0,44	0,67	0,73	0,78	0,18	0,20	3,28
YM	0,10	0,13	0,51	0,16	0,22	0,10	0,15	1,36
Yhteensä	0,50	0,86	1,50	1,50	1,50	0,50	0,50	6,86

Määrärahan jakautuminen ministeriöittäin

Yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä, mm.

- 3Dolli Oy
- Aalto-korkeakoulusäätiö sr
- AFRY Finland Oy
- A-Insinöörit Oy
- A-Insinöörit Suunnittelu Oy
- Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry
- Aluehallintovirastot
- Alvar Aalto -säätiö
- Ambientia Oy
- Asianajotoimisto Alfa Oy
- Asumisterveysliitto AsTe ry
- Deep Scan Tech Oy
- Espoon kaupunki
- FCG Finnish Consulting Group Oy
- Filha ry
- Finvac ry
- Helsingin kaupunki
- Hengitysliitto ry
- HiMiKKo-hanke
- HiQ Oy
- Hollolan kunta
- Howspace Oy
- Hämeen AMK
- Hyvinvointialueet
- Ideapakka Oy
- Innolink Research Oy
- Jamira Oy
- Joensuun kaupunki
- Jyväskylän kaupunki
- Jyväskylän AMK
- Kaakkois-Suomen AMK
- Kaiku Helsinki Oy
- Kans. sisäilma ja terveys -ohjelma
- Karelia AMK
- Kiinko Oy
- Kilda Oy
- Kiwa Inspecta Oy
- Kouvolan kaupunki
- Kuntamarkkinat
- Kuntien tilatietopalvelut
- LAB-AMK
- Lapin AMK
- Liiku-hanke
- Maakuntien tilakeskus
- Metropolia AMK
- Mittaviiva Oy
- Museovirasto
- Opetushallitus
- Suomen Oppimaisema Oy
- Oulun AMK
- Owal Group Oy
- ProBoreal Oy
- Puolustuskiinteistöt
- Rakentamisen Laatu RALA ry
- Ramboll Finland Oy
- RIL ry
- Saarivuori Media Oy
- Savonia AMK
- Senaatti-kiinteistöt
- Simon kunta
- Sirate Group Oy
- Sisäilmayhdistys ry
- Sitowise Oy
- Source Oy
- Suomen Betoniyhdistys ry
- Suomen Kuntaliitto ry
- Suomen LVI-Liitto SuLVI ry
- Sweco Finland Oy
- Sweco PM Oy
- Säteilyturvakeskus
- Talteka ry
- Tampereen kaupunki
- Tampereen yliopisto
- Terveystieteiden tutkimuskeskus
- Tunturi-Lapin ympäristöterv.huolto
- Tussitaikurit Oy
- Työterveyslaitos
- Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori
- Valve Branding Oy
- Valvira
- Vantaan kaupunki
- Vantaanlaakson konsultit Oy
- Vison Oy
- VTT
- VVS Föreningen i Finland rf
- VXT Research
- Witmill Oy

***Kiitos kaikille
yhteistyökumppaneille!***

***Kiitos lukuisille asiantuntijoille
hankkeiden ohjausryhmissä ja
tilaisuuksissa!***

Päätuotokset

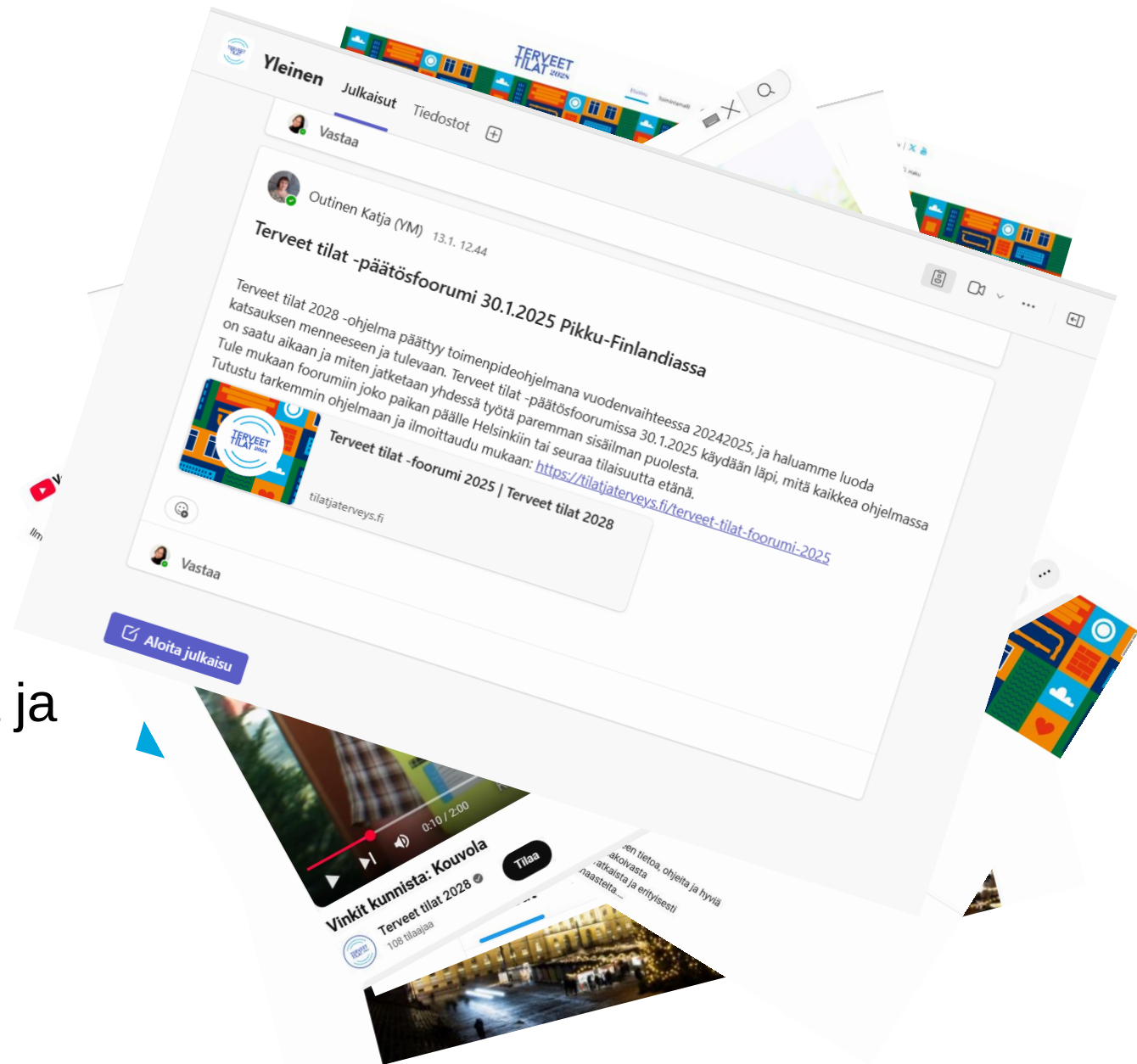
TERVEET
TILAT *2028*

Ohjelman viestintä

- Omat verkkosivut tilatjaterveys.fi
- Uutiskirje
- Ajankohtaiset uutiset
- X (ent. Twitter)
- YouTube-kanava ja tietoiskut
- Vinkit kunnista ja kentältä -juttusarja ja –videot

Muut

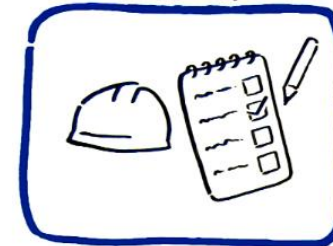
- Kuntien Terveet tilat -verkosto
- Terveet tilat -työpajat ja -tilaisuudet

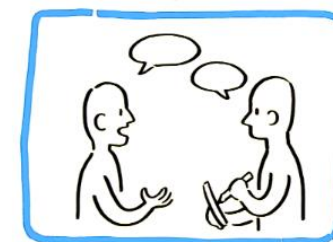
Terveet tilat -toimintamalli

- Koostuu neljästä osa-alueesta
- Kokoa tietoa, ohjeita ja hyviä käytäntöjä rakennusten ennakoivasta kiinteistönpidosta ja hyvään sisäilmaan tähtäävistä toimenpiteistä
- Suunnattu kunnille tukimateriaaliksi sisäilmahaasteiden ennaltaehkäisyyn ja ratkaisemiseen
 - Sovellettavissa osin myös hyvinvointialueilla
- Toimintamalliin voi tutustua esimerkkitapauksen kautta videolla
- Toimintamalli täydentyy keväällä 2025 arviointityökalulla, jonka kysymyksiin vastaamalla kunnat voivat tarkastella omia sisäilmatoimia toimintamallin suosituksiin

KIINTEISTÖKANNAN
HALLINTA

SISÄILMATILANTEIDEN
HALLINTA

KIINTEISTÖN KÄYTTÖ
JA YLLÄPITO

RAKENTAMINEN JA
KORJAAMINEN

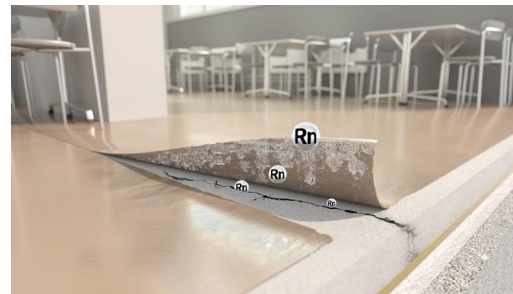
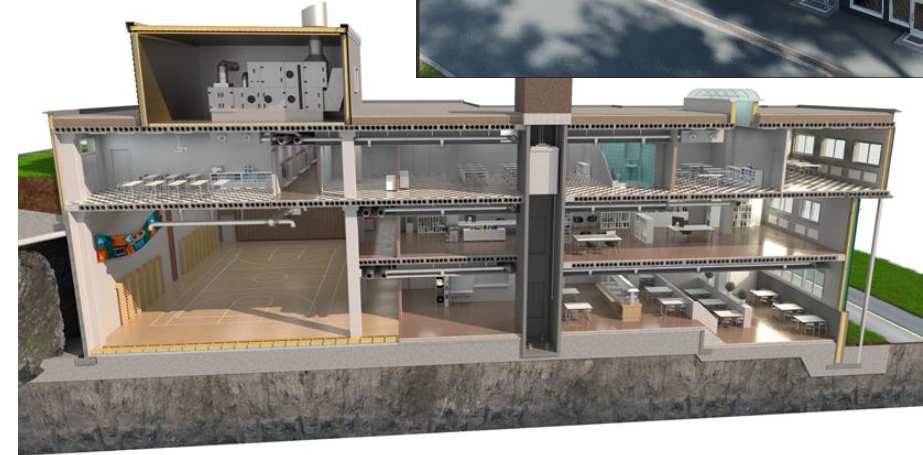
Kuntien Terveet tilat -verkosto jatkaa toimintaansa

- Verkostossa mahdollista käydä vuoropuhelua sisäilmaongelmien ratkaisemisen hyvistä käytännöistä ja oppia onnistumisista
- Mukana yli 580 kuntien ja hyvinvointialueiden viranhaltijaa, työntekijää, kuntapäättäjä -> verkostoon voi edelleen liittyä mukaan
- Verkostotapaamisia jatketaan – seuraava tulossa maalis-huhtikuussa 2025
- Yhteinen tiimitila tiedonvaihdolle ja keskustelulle
- Vinkit kunnista ja Vinkit kentältä -jutut luettavissa verkossa
 - ilmianna oman kuntasi tai organisaatiosi hyvä käytäntö paremman sisäilman hyväksi -> laita viestiä terveet-tilat@gov.fi

Läpileikkaus rakennuksiin -osio verkossa

- Verkkosivuille on koottu 6 eri vuosikymmenen oppilaitosrakennuksista tietoja
 - 1800-luvulta 2000-luvulle
 - Kuvataan tyypillisiä riskirakenteita ja ilmanvaihdon ongelmakohtia, sisäilmaan vaikuttavia tekijöitä ja tietoa korjausvaihtoehtoista
- Asuinrakennukset tulossa keväällä 2025
 - Omakotitalot
 - Kerrostalot

Oppaita, ohjeita, selvityksiä

- Lähes kaikista Terveet tilat -ohjelman hankkeista julkaistiin opas, ohje, raportti tai selvitys
 - oma visuaalinen ilme julkaisuja varten
- Kaikki julkaisut löytyvät verkosta Oppaita ja selvityksiä -sivulta
- OKM:n/OPH:n, YM:n ja VNK:n julkaisuja on jo yli 30 kpl
 - Uusia YM:n raportteja tulossa helmikuussa (Kosteusasetuksen toimivuustarkastelu ja Kuivaketju10-toimintamallin kehitystarpeiden arviointi)
- Kaikki Kansallisen sisäilma ja terveys -ohjelman tuotokset löytyvät THL:n verkkosivuilta thl.fi/sisailmaohjelma
- Koulutusmateriaalia ja koulutusta (YM)
 - Ilmanvaihdon katsastusopas ja katsastusmalliin liittyvä koulutus
 - Rakentamiseen kosteudenhallintaan ja rakennusfysiikkaan liittyvät koulutusmateriaalit
 - Keväällä tulossa rakennusfysiikan verkkokoulutusmateriaalia

Terveet tilat -ohjelman päätöstoimet vuonna 2025

- Ohjelman **loppuarviointi** valmistuu alkukesällä 2025
- Ohjelman **loppuraportti** julkaistaan **loppuvuonna 2025**
 - kokoaa yhteen taustat, tavoitteet, toteutuksen, tiedot kaikista hankkeista
- Hallituksen vuodelta 2024 annettavassa vuosikertomuksessa raportoidaan Terveet tilat 2028 -ohjelman toteutumisesta

Kiitos!

tilatjaterveys.fi
@TerveetTilat
terveet-tilat@gov.fi

Katja Outinen, rakennusneuvos
Ympäristöministeriö
etunimi.sukunimi@gov.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

